

ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОГО БУДІВНИЦТВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ

галузь знань	<u>13 Механічна інженерія</u>
спеціальність	<u>133 Галузеве машинобудування</u>
освітньо-професійна програма	<u>Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних, будівельних і дорожніх машин і обладнання</u>

Викладач: Євгеній БЕРЕЗІН – спеціаліст I категорії, викладач всесвітньої історії, історії України Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Галузь знань 13 Механічна інженерія</p> <p>Спеціальність 133 Галузеве машинобудування</p> <p>Освітньо-професійна програма Експлуатація та ремонт підйомно-транспортних , будівельних і дорожніх машин і обладнання</p> <p>Освітньо-професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр</p>	Форма навчання – денна
	Статус предмета – нормативний
	Мова викладання – українська
	<p>Базові знання: соціально-гуманітарні курси, де аналізувалися питання народознавства, філософсько-світоглядного рівня, моральної свідомості особистості та моральної культури суспільства; художньо-мистецької творчості як вияву творчого мислення, засобу гармонізації особистості; історичних етапів та особливостей розвитку етичної та естетичної думки і її впливу на культуру особистості та народу.</p>
	<p>Тривалість вивчення, структура: Курс – IV, семестр – VIII Кількість кредитів ECTS – 2 Загальна кількість годин – 60 Кількість аудиторних годин – 30 Лекцій - 30 год Практичних – год. Лабораторних – год. Самостійних робіт – 30 год Розділів – 11, тем – 15</p>
<p>Методи навчання Методи стимулювання і мотивації до навчання: бесіда (відтворююча, систематизуюча, евристична); вербалізація позитивного досвіду, навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; цікаві аналогії, проблемний виклад, творча діяльність, взаємоопитування, питання до змісту, теоретична атака тощо. Інтерактивні методи: «Мозковий штурм», «Незакінчені речення», імітаційні методи, «Асоціативний куш» тощо. Інтегровані методи «Мозковий штурм», «Займи позицію», «Мікрофон», «Шкала думок», «Незакінчені речення», імітаційні методи, «Коло ідей», «Асоціативний куш», «Кола Вена» тощо. Методи коучингу: «Колесо життєвого балансу», «Лінія часу», «Чотири питання», «Рефлексія задоволеності просуванням до мети від 1-го до 10-ти», модифікація досвіду. Методи візуалізації знань: символічна наочність, хмари тегів, віртуальні дошки, таймлайн («стрічка часу»), трейлери, скрайбінг (арт-скрайбінг), майндмеппінг (технологія ментальних карт), інфографіка, гранування тощо. Комп’ютерно-орієнтовані методи: пояснення із застосуванням комп’ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), відео за запитом, індивідуальний</p>	

	<p>та колективний майндмеппінг, скрайбінг, модерація, вебкоучинг. Дослідницькі методи: міні-дослідження, ситуаційний аналіз. Рефлексія.</p>
	<p>Поточний контроль: спостереження за навчальною діяльністю студентів; індивідуальне, групове та фронтальне усне опитування; виконання та захист домашнього завдання (індивідуальна або групова презентація); обговорення матеріалів занять, рефлексія; взаємоконтроль, самоконтроль; тематичні повідомлення; письмові завдання, есе; термінологічні диктанти; проєкти; ділові ігри; самостійна робота. Тематичний контроль: тести; контрольні роботи. Підсумковий контроль: диференційований залік</p>

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

МЕТОЮ вивчення навчальної дисципліни «всесвітня історія» є:

- **ознайомити** з основними традиціями та підходами до сутності філософії та різних філософських вчень, на різних щаблях розвитку людства (ці знання разом із відомостями, здобутими з інших гуманітарних курсів, сприятимуть формуванню цілісних компетентностей майбутніх фахівців та особистості здобувача освіти);
- **розпізнавати** філософсько-світоглядний рівень, моральну свідомість особистості;
- **проводити** аналіз моральної культури суспільства через філософські аспекти та етико-прикладні судження й рішення;
- **виробляти** загальний погляд на філософські знання як особливу стадію розвитку людського розвитку;
- **формувати** гуманістичний світогляд, долучати засобами філософії до загальнолюдських і національних цінностей;
- **розвивати** філософське мислення, підвищувати загальний культурний рівень та розширювати культурно-пізнавальні інтереси;
- **сприяти** всебічному розвитку студентів, їх духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації в сучасному світі.

Мета реалізується через такі основні ЗАВДАННЯ:

- **зацікавити** студентів основами філософської науки як специфічним «інструментом» пізнання світу й себе в ньому;
- **формувати** етичну та естетичну культуру, розвивати естетичні смаки, уміння розрізняти явища високохудожньої та «масової» культури;
- **формувати** гуманістичний світогляд, духовно багату особистість, з високими загальнолюдськими морально-етичними орієнтирами;
- **сприяти** національному самоусвідомленню та стійкому відчуттю приналежності до європейської спільноти;

- **вивчати** основи філософського знання в національному та світовому культурологічному контексті, у міжпредметних зв'язках;
- **розвивати** творчі й комунікативні здібності, критичне мислення, культуру полеміки, уміння аргументовано доводити власну думку;
- **виробляти** вміння компетентно орієнтуватися в інформаційно-комунікативному сучасному просторі, застосовувати здобуті на заняттях з основ філософського знання, практичні навички в житті;
- **розвивати** навички самоосвіти, бажання й спроможності вчитися впродовж життя;
- **забезпечити** гуманістичний підхід до освітнього процесу у фаховому коледжі;
- **спрямовувати** на філософські засади в професійній діяльності, виробляти прийнятні в моральному розрізі поведінкові моделі в професійній діяльності та повсякденному житті; закріплювати усвідомлення значення категорії знання в щоденному житті;
- **розширювати** та поглиблювати можливості комфортного й безпечного співіснування в сучасній соціальній реальності;
- **формувати** творче мислення в ході пізнання соціальних явищ; дорослу життєву позицію особистості, яка здатна брати на себе відповідальність за власні дії та їх наслідки.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, НАБУТТЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності, яких повинен набутти здобувач освіти <i>(інтегральна, загальні – ЗК, спеціальні – СК)</i>	Результати навчання (НР)
133 Галузеве машинобудування	
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства \на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	РН15. Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України. РН16. Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний, загальнокультурний, фізичний і духовний рівень, бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.

ТЕМАТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

1. ВСТУП. ФІЛОСОФІЯ, ЇЇ ГУМАНІСТИЧНИЙ СМИСЛ І ПРИЗНАЧЕННЯ.
 - 1.1 Міфологія – філософія первісності.
2. ФІЛОСОФІЯ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ
 - 2.1 Філософія стародавнього світу.
 - 2.2 Філософія античної Греції та Риму
3. ФІЛОСОФІЯ СЕРЕДНІХ ВІКІВ
 - 3.1 Філософія Середніх Віків та епохи Відродження
4. ФІЛОСОФІЯ НОВОГО ЧАСУ
 - 4.1 Характеристика доби Нового Часу
5. НІМЕЦЬКА КЛАСИЧНА ФІЛОСОФІЯ
 - 5.1 Загальна характеристика та основні представники німецької класичної філософії.
6. ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА В УКРАЇНІ.
 - 6.1 Характеристика головних ідей філософських мислителів України
7. ПРОБЛЕМИ БУТТЯ У ФІЛОСОФІЇ
 - 7.1 Практичний спосіб людського буття в природному та суспільному світах
8. МАТЕРІЯ. ФОРМИ РУХУ МАТЕРІЇ
 - 8.1 Підходи до розуміння матерії в філософії
9. СВІДОМІСТЬ ЛЮДИНИ
 - 9.1 Виникнення свідомості і її суспільна природа.
 - 9.2 Соціальна філософія: об'єкт, предмет, завдання. Специфіка пізнання соціального.
10. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ПІЗНАННЯ ТА РОЗВИТКУ
 - 10.1 Основний зміст пізнавальної діяльності людини.
 - 10.2 Зміст і форми філософського вчення про розвиток
11. ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК
 - 11.1 Контрольна робота
 - 11.2 Диференційований залік

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

(за видами навчальної діяльності).

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування (індивідуальне, групове, фронтальне) й оцінювання їх знань під час теоретичних, практичних та лабораторних занять, оцінювання виконання студентами домашніх завдань, самостійної роботи, взаємоконтролю, самоконтролю, проведення й перевірки письмових контрольних робіт, тестування та в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій.

Тематичний контроль: тести, контрольна робота.

Підсумковий контроль: контрольна робота, диференційований залік.

Бал	Значення оцінки	Критерії оцінювання (контрольна робота)
5	Відмінно	<p>Студент глибоко засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно, логічно дає відповідь; тісно ув'язує теорію і практику з ремонту машин. Відповідь студента не утруднена, легко визначається з видами використання знань. Правильно обґрунтовує прийняті рішення; володіє різноманітними навичками та прийомами виконання практичних робіт з ремонту машин. Користуючись методичними вказівками самостійно виконує ті завдання, що поставлені викладачем згідно вихідних даних. Не допускає помилок при виконанні розрахунків.</p> <p>Студент організовує свою діяльність та навчальне співробітництво з викладачем та одногрупниками, ефективно працює в групі й набуває досвіду такої роботи. На основі здобутих знань, набутих умінь і навичок вільно визначає проблему обговорення, аналізує, синтезує, оцінює інформацію з будь-яких джерел (в тому числі вміє користуватися довідниковою та нормативною літературою); висуває альтернативні шляхи й оцінює їх, обираючи спосіб розв'язання технічної проблеми; обґрунтовує обрану позицію. Застосовує творчий підхід, створює нове, використавши відоме, засвоєне. Демонструє перспективи діяльності в галузі машинобудування.</p>
4	Добре	<p>Студент твердо засвоїв матеріал; грамотно відповідає, не допускає суттєвих недоліків, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань, пов'язаних з ремонтом машин; володіє необхідними прийомами їх виконання. Студент виявляє здатність застосовувати здобуті знання, набуті уміння й навички для виконання нових завдань у сфері ремонту машин.</p> <p>Виконує завдання, що поставлені в методичних вказівках за незначною допомогою викладача. Іноді допускає помилки при виконанні розрахунків, але швидко їх виправляє.</p> <p>Може допускати неточності у формулюваннях думок, недостатньо аргументувати їх, виявляти нечітку власну позицію.</p>

3	Задовільно	<p>Студент володіє знаннями тільки основного матеріалу, не засвоївши його детально; допускає неточності при формулюванні, порушує послідовність при відповіді на питання. Допускає суттєві помилки при наданні відповідей на контрольні запитання з розуміння організації та технології виконання робіт з ремонту машин.</p> <p>При користуванні джерелами інформації, довідниковою та нормативною літературою допускає неточності, які обумовлюють помилки при виконанні розрахунків.</p> <p>Потребують доопрацювання умінь та навички практично застосовувати здобуті знання для розв'язання проблем при ремонті машин; розпізнавання вивченого в нових завданнях та нових ситуаціях.</p>
2	Незадовільно	<p>Студент не володіє значною частиною програмного матеріалу з організації та технології виконання робіт з ремонту машин, має труднощі в запам'ятовуванні інформації – фактів, понять, термінів, теорії, сприйнятті її на достатньому рівні й передачі в іншій формі (іншими словами, графічними зображеннями тощо). Не простежує логіку в змісті теми, має труднощі в розділенні інформації на окремі складники, простеженні схожості або відмінності в предметах чи об'єктах.</p> <p>Допускає суттєві помилки при наданні відповідей на контрольні запитання.</p> <p>Для застосування почутої інформації під час виконання завдань чи використання в нових умовах або ситуаціях потребує суттєвої зовнішньої допомоги, підказок.</p> <p>Студент з великими утрудненнями виконує практичну роботу, або зовсім її не виконує.</p>

Бал	Значення оцінки	Критерії оцінювання (диференційований залік)
5	Відмінно	<p>Студент глибоко засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно, логічно дає відповідь; тісно ув'язує теорію і практику з ремонту машин. Відповідь студента не утруднена, легко визначається з видами використання знань.</p> <p>Правильно обґрунтовує прийняті рішення; володіє різноманітними навичками та прийомами виконання практичних робіт з ремонту машин. Користуючись методичними вказівками самостійно виконує ті завдання, що поставлені викладачем згідно вихідних даних. Не допускає помилок при виконанні розрахунків.</p> <p>Студент організовує свою діяльність та навчальне співробітництво з викладачем та одногрупниками, ефективно працює в групі й набуває досвіду такої</p>

		роботи. На основі здобутих знань, набутих умінь і навичок вільно визначає проблему обговорення, аналізує, синтезує, оцінює інформацію з будь-яких джерел (в тому числі вміє користуватися довідниковою та нормативною літературою); висуває альтернативні шляхи й оцінює їх, обираючи спосіб розв'язання технічної проблеми; обґрунтовує обрану позицію. Застосовує творчий підхід, створює нове, використавши відоме, засвоєне. Демонструє перспективи діяльності в галузі машинобудування.
4	Добре	Студент твердо засвоїв матеріал; грамотно відповідає, не допускає суттєвих недоліків, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань, пов'язаних з ремонтом машин; володіє необхідними прийомами їх виконання. Студент виявляє здатність застосовувати здобуті знання, набуті уміння й навички для виконання нових завдань у сфері ремонту машин. Виконує завдання, що поставлені в методичних вказівках за незначною допомогою викладача. Іноді допускає помилки при виконанні розрахунків, але швидко їх виправляє. Може допускати неточності у формулюваннях думок, недостатньо аргументувати їх, виявляти нечітку власну позицію.
3	Задовільно	Студент володіє знаннями тільки основного матеріалу, не засвоївши його детально; допускає неточності при формулюванні, порушує послідовність при відповіді на питання. Допускає суттєві помилки при наданні відповідей на контрольні запитання з розуміння організації та технології виконання робіт з ремонту машин. При користуванні джерелами інформації, довідниковою та нормативною літературою допускає неточності, які обумовлюють помилки при виконанні розрахунків. Потребують доопрацювання умінь та навички практично застосовувати здобуті знання для розв'язання проблем при ремонті машин; розпізнавання вивченого в нових завданнях та нових ситуаціях.
2	Незадовільно	Студент не володіє значною частиною програмного матеріалу з організації та технології виконання робіт з ремонту машин, має труднощі в запам'ятовуванні інформації – фактів, понять, термінів, теорії, сприйнятті її на достатньому рівні й передачі в іншій формі (іншими словами, графічними зображеннями тощо). Не простежує логіку в змісті теми, має труднощі в розділенні інформації на окремі складники, простеженні схожості або відмінності в предметах чи об'єктах.

		<p>Допускає суттєві помилки при наданні відповідей на контрольні запитання.</p> <p>Для застосування почутої інформації під час виконання завдань чи використання в нових умовах або ситуаціях потребує суттєвої зовнішньої допомоги, підказок.</p> <p>Студент з великими утрудненнями виконує практичну роботу, або зовсім її не виконує.</p>
--	--	---

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Гільдебранд Д. Що таке філософія? – Львів : Колесо, 2018. – 244 с.
2. Горський В. Історія української філософії : підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.С. Горський, К.В. Кислюк. – К. : Либідь, 2020. – 485 с.
3. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020 – 416 с.
4. Данильян О., Тараненко В. Основи філософії: Навчальний посібник. - Харків: Право, 2021. - 352 с.
5. Довгань А. Філософія : лекційний курс для аспірантів технічних спеціальностей : (конспективний виклад) / А.О. Довгань. – Тернопіль : Видавництво ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. – 316 с.
6. Запорожченко О.В. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. – Ізмаїл:РВ ІДГУ, 2019. – 256 с.
7. Зарудний Є.О. Філософія. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2017. – 202 с.
8. Іванова К. Філософія : кредитно-модульний курс: підручн. для студентів вищих навч. закладів / К.А. Іванова ... [та ін.]; за заг. ред. К.А. Іванової. – Х. : НФаУ : Золоті сторінки, 2014. – 472 с.
9. Козьмук Я., Задубрівська О. Філософія: навч. посіб. / Я. Козьмук, О. Задубрівська. - Чернівці : Рута, 2016. - 139 с.
10. Кулик О.В. Філософія : Навчальний посібник для вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації/ О.В. Кулик. - Дніпропетровськ: Монолит, 2017. - 692 с.
11. Лаппо В. Філософія : навчально-методичний посібник / Віолетта Валеріївна Лаппо. – Івано-Франківськ, 2021. – 242 с.
12. Онофрійчук О. Філософія : навчально-методичний посібник / О.А. Онофрійчук. – Херсон, 2014. – 222 с.

Допоміжна література

1. Баумейстер А. Буття і благо : монографія / Андрій Баумейстер. – Вінниця : Т.П. Барановська, 2014. – 417 с.
2. Бурдьє П. Практичний глузд / П'єр Бурдьє ; переклад з французької Оксани Йосипенко, Сергія Йосипенка, Андрія Дондюка; за ред. Сергія Йосипенка. – Київ : Український центр духовної культури, 2021. – 528 с.
3. Грані людського буття : позитивні та негативні виміри антропокультурного : монографія / Є.І. Андрос та ін. – Київ : Наукова думка, 2018. – 349 с.
4. Гуссерль Е. Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія. Вступ до феноменологічної філософії // Філософська думка. – 2019. - № 3. – С. 134-149.

Інформаційні ресурси

1. <http://philsci.univ.kiev.ua/>
2. <http://ihtik.lib.ru/index.html>
3. <http://plato.stanford.edu/> Філософська енциклопедія Станфордського університету. (Англійською мовою).
4. <http://www.synergetics.org.ua/> Українське синергетичне товариство.

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- навчальна платформа Moodle;
- освітній онлайн-портал [«На Урок»](#);
- платформа онлайн-освіти [Prometheus](#);
- платформа з цифрової грамотності [Дія.Освіта](#);
- [Educational Era – студія онлайн-освіти](#)